

U ŚW. BARTŁOMIEJA W MIERZESZYNIE

Numer 37 (554)

Mierzyszyn, 1 sierpnia 2023 r.

ISSN 2082-0089

Rok 14

Pismo przeznaczone jest wyłącznie do użytku wewnętrznego członków wspólnoty parafialnej w Mierzyszynie.

U MATKI BOŻEJ MIERZESZYŃSKIEJ

Ks. proboszcz Andrzej Sowiński z Panią Katarzyną Zeitz, która posługuje w kaplicy św. Brata Alberta Chmielowskiego w Domu Pomocy Społecznej „Leśny” w Zaskoczynie.

APEL ZESPOŁU KEP DS. APOSTOLSTWA TRZEŹWOŚCI I OSÓB UZALEŻNIONYCH NA SIERPIEŃ – MIESIĄC ABSTYNENCJI 2023

Sierpniowe dni w historii naszej Ojczyzny niejednokrotnie zmieniły jej bieg. Walka o wolność, poświęcenie polskich bohaterów, nadzieja na odnowę, jak również wielka radość z odniesionych zwycięstw – składają się na szczególną atmosferę tego miesiąca. Dominuje w niej troska o losy narodu. Troska, którą Polacy przyzwyczaili się składać w dłonie Maryi, swojej Królowej. Te dwie piękne cechy Polaków – miłość Ojczyzny i miłość Matki Bożej, były i są nadal źródłem wielu potrzebnych inicjatyw budujących naszą jedność, pomagających nam trwać w wierze. Dlatego sierpień przeżywamy jako miesiąc dobrowolnej rezygnacji z alkoholu z motywów patriotycznych i religijnych. Zachęca do tego Episkopat Polski od 1984 roku.

Dobrowolna abstynencja szczególną formą praktykowania trzeźwego stylu życia.

Apel sierpniowy co roku spotyka się z wielkim zainteresowaniem różnych grup społecznych. Ten fakt cieszy, gdyż jest oznaką ważności tej inicjatywy nie tylko dla wiernych Kościoła, ale i dla całego społeczeństwa. Jednocześnie rodzi on konieczność wyjaśnienia niektórych pojęć i odpowiedzi na pojawiające się przy tej okazji pytania. Istotne jest, aby dobrze rozumieć, czym jest trzeźwość w odniesieniu do alkoholu. Przybiera ona w tym wymiarze trzy podstawowe formy.

Po pierwsze, dla części społeczeństwa praktykowanie trzeźwości oznacza stały umiar w używaniu napojów alkoholowych. Umiar jest to sięganie po alkohol bardzo rzadko i w małych (wręcz symbolicznych) ilościach, tak aby w żaden sposób nie zmieniła się świadomość, emocje, decyzyjność. Kolejną formą zachowywania trzeźwości jest obowiązkowa, całkowita rezygnacja z używania alkoholu, np. ze względu na wiek, stan zdrowia, obowiązki. Trzecią formą jest dobrowolna abstynencja. Podejmowana jest ona z różnych motywów, najczęściej jako post, jako wynagrodzenie za grzechy, a także jako świadectwo dla innych, że można cieszyć się życiem, bawić się, wypoczywać, świętować bez alkoholu. Trzeźwość to warunek życia w wolności, miłości i dobrobycie.

To wyjaśnienie pomaga nam odpowiedzieć na pytanie, dlaczego sierpień jest miesiącem abstynencji, a nie tylko trzeźwości. Otóż zachowanie trzeźwości, jako cnoty moralnej, obowiązuje przez wszystkie miesiące roku, włącznie z sierpniem. Krótko mówiąc – każdy miesiąc roku jest miesiącem trzeźwości. Natomiast abstynencja sierpniowa jest dobrowolną decyzją z motywów religijnych, moralnych

i patriotycznych.

Pragniemy podkreślić, że apel o rezygnację z używania alkoholu w sierpniu jest zachętą, a nie nakazem. Zachętą, aby ci, którzy mogą umiarkowanie korzystać z napojów alkoholowych, dobrowolnie z tego zrezygnowali i w ten sposób stali się szczególnymi świadkami Chrystusowej wolności.

Miesiąc abstynencji a współczesne wyzwania związane z uzależnieniami.

Współczesna nauka jednoznacznie potwierdza złą wpływ nałogów, zwłaszcza alkoholizmu, na kondycję zdrowotną jednostek i całych społeczeństw. Uzależnienie od alkoholu to śmiertelna choroba, powodująca corocznie kilka milionów zgonów na całym świecie. Na skutek nadużywania alkoholu znacząco zwiększa się umieralność osób w młodym i średnim wieku. Musimy też pamiętać, że najwięcej szkód społecznych przynosi pijaństwo.

Natomiast dobroczynny wpływ okresowego czy stałego postu od alkoholu jest znany od dawna. Potwierdza to Kościół wzywając do jego podejmowania w Adwencie, Wielkim Poście, czy w naszej Ojczyźnie także w sierpniu. Nie chodzi tu tylko o zdrowie fizyczne i psychiczne, o które należy dbać wypełniając V przykazanie Dekalogu, ale także o kondycję duchową.

Dobrowolny post od alkoholu podejmowany z motywów religijnych pomaga w rozwoju duchowym i w zjednoczeniu z Chrystusem, który jest jedynym Dawcą prawdziwej wolności. Jest to też piękne świadectwo w społeczeństwie, które ma poważne problemy z praktykowaniem cnoty trzeźwości. To świadectwo jest konieczne, aby skutecznie przeciwdziałać ogromnemu cierpieniu milionów ludzi w naszej Ojczyźnie. Nietrzeźwość bowiem powoduje nie tylko wymierne straty materialne, ale jest również źródłem poważnych problemów zdrowotnych, psychicznych i duchowych.

Sierpniowe inicjatywy abstynenckie Kościoła w Polsce.

Kościół daje największy i najbardziej trwały motyw troski o trzeźwość narodu. Jest nim miłość do Boga i do bliźniego. Dlatego w sierpniu – miesiącu abstynencji, w polskich diecezjach, w różnych ośrodkach i wspólnotach, organizowane są wydarzenia, takie jak: pielgrzymki w intencji trzeźwości narodu, rekolekcje, sympozja, zabawy, spotkania i pikniki bezalkoholowe. Wiele osób składa podczas nich świadectwa nawrócenia, uzdrowienia z nałogu, ale także świadectwa podkreślające, jak piękny i owocny jest dar dobrowolnej abstynencji od alkoholu. Wszystkim zaangażowanym w te działania, uczestnikom

i osobom, które propagują abstynencki styl życia, składamy serdeczne podziękowania.

Jako członkowie Kościoła zdajemy sobie sprawę z odpowiedzialności za wypełnianie w codziennym życiu nauczania św. Jana Pawła II i bł. Kard. Stefana Wyszyńskiego, na temat wolności wewnętrznej człowieka i troski o trzeźwość całego narodu. Sierpień to dobry czas i okazja, aby jeszcze lepiej poznać to nauczanie i nim żyć. To także dobry czas, aby jeszcze bardziej zjednoczyć się wokół ważnej inicjatywy Apostolstwa Trzeźwości w Polsce, jaką jest Narodowy Program Trzeźwości.

Jedność w działaniu na rzecz troski o trzeźwość w naszej Ojczyźnie.

Prośbę o dar dobrowolnej abstynencji w sierpniu kierujemy przede wszystkim do wierzących, aby w duchu odpowiedzialności za swoje życie, życie bliskich i wszystkich, których Bóg stawia na ich drodze, podjęli post w intencji trzeźwości narodu.

Prosimy ludzi mediów, aby tworzyli kulturę trzeźwości poprzez promocję postaw abstynenckich. Prosimy pracowników kultury i nauki, aby w swoim życiu zawodowym dawali świadectwo życia bez nałogów. Aby owoce ich pracy uczyły wszystkich odbiorców, a zwłaszcza młode pokolenie, pięknego, wolnego życia.

Prosimy sprawujących władzę państwową i samorządową, aby autentycznie przejęli się losem Polaków dotkniętych i zagrożonych plagą pijaństwa i alkoholizmu. Aby podjęli natychmiastowe działania naprawcze, pozwalające na ograniczenie tak wysokiego spożycia alkoholu, które wprost zagraża istnieniu narodu. Przede wszystkim należy zakazać reklamy alkoholu i ograniczyć jego dostępność fizyczną i ekonomiczną.

Prosimy wszystkich liderów życia społecznego, duchownych i świeckich, o zaangażowanie się w dzieło troski o trzeźwość narodu. To w dużej mierze od waszych postaw i decyzji oraz wzoru życia zależy, czy nasz naród będzie prawdziwie wolny wewnętrznie.

Apel kierujemy do wszystkich ludzi dobrej woli, aby włączyli się do tej inicjatywy. Bowiem wartość trzeźwego życia jest wartością ogólnoludzką, a nie tylko zobowiązaniem o charakterze religijnym. Wszyscy też jesteśmy odpowiedzialni za przyszłość naszej Ojczyzny.

Niech Maryja, Królowa Polski, wspiera swoim przemożnym wstawiennictwem nasze dobre postanowienia i działania. Niech pomaga nam w codziennej pracy nad przywróceniem kultury trzeźwości w naszym narodzie.

Lomża, dnia 28 maja 2023 r.

Ks. Biskup TADEUSZ BRONAKOWSKI

Przewodniczący Zespołu KEP
ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych

STOWARZYSZENIE GMINNE I KASA POGRZEBOWA PARAFII EWANGELICKIEJ W MIERZESZYNIE

1 lutego 1921 roku urząd komisarycznego administratora ewangelickiej parafii w Mierzeszynie objął świeżo ordynowany Willi Russe, który pochodził z Jastrowia koło Wałcza. 31 lipca 1921 roku został mianowany jej pastorem. Zamieszkiwało ją około 4000 dusz w 700 rodzinach i 21 gminach wiejskich.

Od początku jego pracy duszpasterskiej w Mierzeszynie priorytetem stała się dlań praktyczna realizacja publicznej misji chrześcijaństwa poprzez ściślejszą integrację wspólnoty parafialnej w myśl hasła „*Wież bez kościoła rozumianego jako wspólnota, to wieś bez duszy*”.

Miało służyć temu przede wszystkim bezprecedensowe, specjalnie założone stowarzyszenie gminne i kasa pogrzebowa, których nie było w innych wyżynnych parafiach ewangelickich, wypełniające całe spektrum zadań duszpasterskich i społecznych oraz gazetka parafialna. W krótkim czasie młoda, bo licząca zaledwie ćwierć wieku ewangelicka parafia mierzeszyńska stała się szeroko znana i wzorcowa dla innych parafii i wysoko oceniana w czasie wizytacji kanonicznych.

Stowarzyszenie gminne powstało w 1924 roku z inicjatywy pastora Willego Russe, a do jego głównych zadań statutowych należało:

1. utrzymanie zabudowań kościelnych, opieka nad chórem puzonów kierowanym przez mieszkańca Błotni i wspieranie ubogich; wykonaniu tych zadań zewnętrznych miały służyć: kolekty kościelne, kolekty domowe i masowe imprezy ludowe oraz święta kościelne (najczęściej w lesie zaskoczyńskim, nad przykościelnym stawem i w zajęzdzie Karla Lensera „*Zum goldenen Stern*”)

2. jako główny cel stowarzyszenia - wewnętrzne zjednoczenie ewangelickiej wspólnoty, które powinno być witalnością ewangelicyzmu dla indywidualnego, rodzinnego i publicznego życia ludowego; wykonaniu tego wewnętrznego zadania miały służyć: kościelne wykłady, kościelna prasa kościelna i społeczna pomoc jej potrzebującym.

Członkami stowarzyszenia mogły być rodziny starszych kościoła i przedstawicieli wspólnoty parafialnej z Mierzeszyna. Poza tym członkostwo mogły nabyć inne rodziny z wyjątkiem: małżeństw mieszanych, rodzin, z których jeden członek wystąpił z kościoła i z rodzin bezwyznaniowych.

Oplata wstępna wynosiła dla jednej rodziny łącznie 1 gulden, a członkowska nie była już naliczana, gdyż na jej miejsce wchodziła składka wnoszona do kasy pogrzebowej.

Wskazane było, aby każdy członek wspólnoty parafialnej nabywał kalendarz i prasę ewangelicką za kwotę 2 guldenów rocznie, którą pobierały pomocnice gminne.

Stowarzyszenie gminne było administrowane przez: zarząd, rozszerzony zarząd, kierowników obwodów i pomocnice gminne oraz zebranie generalne. W skład zarządu wchodził przewodniczący i skarbnik pastor Willi Russe, jego zastępca nauczyciel Schmekel, naczelnik gminy wiejskiej Mierzyszyn Jahnke i kierownik chóru puzonów Schwertfeger.

Zarząd rozszerzony tworzył zarząd główny i posiedzicielki – żona pastora, panna Frieda Schlicht i panna Mia Karnath.

Do prawidłowego wykonania wszystkich gminnych zadań i spraw dotyczących wspólnoty parafialnej podzielono parafię na 25 obwodów skupiających mieszkańców 20 gmin wiejskich, którym kierowali kościelni przedstawiciele gminni jako kierownicy obwodów. W ich pracy wspierały ich młode dziewczęta jako pomocnice gminne. Wśród obwodów były:

I – V. Mierzyszyn; VI. Błotnia; VII. Buszkowy Górne; VIII. Buszkowy Dolne; IX. Domachowo; X. Olszanka; XI. Częstkowo; XII. Graniczna Wieś; XIII. Kleinsee; XIV. Kozia Góra; XV. Glinna Góra; XVI. Pawłowo; XVII. Żuławka; XVIII. Zaskoczyn; XIX. Czerniewo; XX. Miłowo; XXI. Czerniewko; XXII. Sucha Huta; XXIII. Vossberg; XXIV. Warcz i XXV. Drzewina.

W Niedzielę Wieczności (26 listopada) 1924 roku stowarzyszenie gminne powołało do życia kasę pogrzebową. Swą działalność opierała ona na liczącym 10 punktów statucie, w którym zapisano, że:

1. powołana została w celu złagodzenia traumy pogrzebowej i związanych z pochówkiem problemów;

2. tylko będące w dobrej kondycji rodziny należące do stowarzyszenia gminnego mogą się przyłączyć do kasy po uiszczeniu opłaty wstępnej w wysokości 1 guldena;

3. będąca w dobrej kondycji rodzina nie należąca do stowarzyszenia gminnego musi w celu przyłączenia do kasy najpierw wstąpić do niego; z członkostwa w kasie wyłączone były według zapisu statutu stowarzyszenia małżeństwa mieszane, rodziny, z których jeden członek wystąpił z kościoła i rodziny bezwyznaniowe;

4. każda ewangelicka rodzina należąca do kasy otrzymywała w przypadku śmierci swego krewnego bezzwrotny zasiłek pogrzebowy w wysokości zależnej od liczby członków i w kwocie 120 guldenów w wypadku śmierci konfirmowanego i 60 guldenów w wypadku śmierci nie konfirmowanego;

5. każda rodzina liczy się jako wspólnota domowa, do której należą również niesamodzielne dzieci, których miejsce zamieszkania znajduje się poza Mierzyszynem, i przy których śmierci rodzice zobowiązani są ponieść koszty pogrzebu; przypadki śmierci wszystkich innych członków rodzin, którzy mieszkają poza parafią nie jest uwzględniany i koszty pogrzebu nie są zwracane;

6. rodziny należące do kasy zobowiązane są w przypadku śmierci innych jej członków do opłacenia świadczenia z tytułu ich śmierci; wysokość opłaty liczy się według liczby członków kasy;

7. wynosi ono 0,50 guldenów w wypadku śmierci konfirmowanego i 0,25 guldenów nie konfirmowanego;

8. w gazetce parafialnej będą podawane aktualne kwoty świadczenia pogrzebowego, które przekazywać będzie przedstawiciel parafialny i kierownik obwodowy z danego obwodu; wypłaty odmawia się rodzinie należącej do kasy, która zalega z płatnością składek i jest w związku z tym z niej usunięta, chyba że uiszcza zalegiłość;

9. w przypadku wyprowadzki rodzina pozostaje nadal członkiem ewangelickiej kasy pogrzebowej;

10. ustalenia statutu nabierają mocy prawnej z dniem 1 stycznia 1925 roku, a siedziba kasy mieści się na plebanii.

DARIUSZ DOLATOWSKI

STRONA INTERNETOWA

PARAFII: www.parcia.i3k.pl

CMENTARZA: www.mogily.pl/mierzyszyn

NUMER KONTA PARAFIALNEGO Parafia św. Bartłomieja Apostoła w Mierzyszynie
PL 34 8335 0003 0303 2437 2000 0001 Kod BIC/SWIFT: GBWCPLPP
Bank Spółdzielczy w Pruszczu Gdańskim Oddział Trąbki Wielkie

U ŚW. BARTŁOMIEJA W MIERZESZYNIE – Gazeta Parafii św. Bartłomieja Apostoła w Mierzyszynie.
Pismo przeznaczone jest wyłącznie do użytku wewnętrznego członków wspólnoty parafialnej w Mierzyszynie.
Redaktor naczelny: ks. Andrzej Sowiński, zastępca red. naczelnego: Irena Krzemińska, red. techniczny: Franciszek Sowiński.
Wydawca: Parafia św. Bartłomieja Apostoła, ul. Wolności 17, 83-041 MIERZESZYN, tel. (0048) 58 682 81 78,
e-mail: mierzyszyn@diecezjagdanski.pl Cena: dobrowolna ofiara, liczymy także na sponsorów gazety.